

Groei bij de dag

Bouw bij honderd koeien geen stal voor tweehonderd

Bouwbedrijven stampen in hoog tempo nieuwe stallen uit de grond.

Tijdens de Alta Dairy Day was er aandacht voor de financiering van al dat moois. DLV'er Jaap Sloff vroeg aandacht voor een slimme inrichting. Emigrant Arno Schot bleek vooral nuchter.

Quotum kopen of niet? Natuurlijk kon een financieel expert als Cor Bruns niet om die vraag heen. Maar een klip en klaar antwoord gaf de directeur Agrarische Bedrijven van ING Bank niet. Wel liet hij doorschemeren dat hij vindt dat op dit moment te gemakkelijk aan de aankoop van quotum voorbij wordt gegaan. 'We komen van 52 cent per kilogram. Nu zitten we op 17 cent en dat is ook in Europees perspectief een lage prijs. Ondanks die prijs – voor wat die waard is – is er op dit moment nauwelijks nog handel in quotum. In Denemarken is de prijs van het quotum dezelfde als hier en daar vindt wel handel plaats. Dat geeft te denken. De Denen vinden het kennelijk wel zinvol om in quotum te investeren.'

Brunns kan de aarzeling om in quotum te investeren wel begrijpen. 'Iedereen rekt op verruiming van het quotum. Zelf verwacht ik een verruiming met 3 procent in 2008 en van 5 procent in 2009.' Tegelijkertijd nuanceerde Bruns zijn woorden. De discussie over quota-verruiming is geen gelopen race. Bruns:

'Er zijn veel Europese landen die helemaal geen belang hebben bij uitbreiding van het quotum.'

Melkprijs van 34 à 35 eurocent

Brunns was een van de sprekers op de Alta Dairy Day 2007. Die vond plaats op het Koepon Veebedrijf in het Groningse Garnwerd en stond in het teken van het thema 'Boeren met meer koeien'. Alta richt zich vooral op de grote bedrijven en dat was te merken. Niet alleen waren bedrijven met meer dan honderd koeien speciaal voor deze dag door Alta uitgenodigd, ook de casus van Bruns ging aan de realiteit van de gemiddelde veehouder (die in Nederland toch al een kleine zeventig koeien melkt) voorbij.

De ING-man rekende een groeiscenario door voor een veehouder die van plan was om zo snel mogelijk van een miljoen naar twee miljoen kilo te groeien. Ruwweg waren er twee groeiscenario's. Gaan bouwen en door aankoop van quotum en vaarzen de stal direct volzetten. Of bouwen en daarna via eigen aanfok langzamerhand de productie en het aan-

tal dieren opvoeren. Volgens Bruns is de keus in deze praktijksituatie gevallen op de laatste optie. 'De eerste optie was niet mogelijk. Dan was de kasstroom te laag om aan de aflossingsverplichtingen te voldoen. Ook bij de tweede optie zullen de eerste jaren lastig zijn, maar daarover zijn met een bank afspraken te maken.' Bij het verstrekken van financieringen rekt ING op dit moment met een melkprijs van 34 à 35 eurocent. 'Hoger durven we niet te gaan.'

Arno Schot, melkveehouder in de Amerikaanse staat Michigan (zie de reportage op pagina's 60-61), bekritiseerde de keus van Bruns om te gaan voor het langzaam volzetten van de stal. 'Ga niet investeren in wat je niet direct kunt gebruiken. Heb je honderd koeien, bouw dan niet alvast voor tweehonderd koeien. Je legt dan te veel geld vast.'

In de optiek van Schot steken veehouders veel te veel geld in de bouw van stallen. 'Ik merk dat we zelf ook steeds goedkoper gaan bouwen. Een vrije overspanning is mooi, maar duur. Onze nieuwste stal is gebouwd voor 900 euro per box. De stal is volledig van hout en we galvaniseren de boxen niet meer. De boxen halen toch nooit de tien jaar.'

Vervangingspercentage

Ook Jaap Sloff van DLV Bouw, milieu en techniek brak een lans voor goedkoper bouwen. 'Hier net over de grens bouwen ze stallen met een dichte vloer, met boxen en een afdakje erboven. Natuurlijk, het is af en toe erg koud, maar de koeien hebben daar geen last van.' Volgens Sloff bouw je bij de huidige en verwachte dynamiek in de melkveehouderij geen stallen meer voor 25 jaar.

Sloff vroeg in zijn betoog veel aandacht voor arbeidsefficiëntie. 'Kies als uitgangspunt bij het bouwen dat je het behandelen van koeien alleen kunt doen.' Onderschat het belang van details niet, zo benadrukte Sloff meermaals. 'Want als het beton eenmaal hard is, kunt u geen kant meer op.'

Bert de Lange

Kritischer zijn op de bouw van relatief luxe stallen

